**REDACȚIUNEA,**
**Administrațiunea și Tipografia.**
**BRAȘOV, piața mare Nr. 30.**
*Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.*
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birourĭ de anuncĭurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelika Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

# GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

**„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.**
**Abonamente pentru Austro-Ungaria:**
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
**Pentru România și străinătate:**
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
**Abonamentul pentru Brașov**
*Administrațiunea*, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

**Nr. 182.** **Brașov, Miercurĭ-Joi 17 (30) August.** **1900.**

## Guvernul Koerber și situația.

Este în adevĕr o dovadă din cele mai estra-ordinare de răbdare, ce o dă guvernul austriac prin aceea, că în mănia tuturor celor petrecute până acum, nu obosesce în a ţiné convorbirĭ și conferenţe cu șefii partidelor celor marĭ din camera deputaţilor, încercând mereu érășĭ și érășĭ de a afla vre-o modalitate pentru a scóte din pietri carul parlamentar.

Acum se anunţă din nou convorbirĭ ale ministrului-președinte Koerber cu conducĕtorii cehĭ și germanĭ. Mai întâiŭ va convorbi cu conducĕtorii Cehilor tinerĭ, Pacak, Stransky și Kramar și cu representantul Cehilor din Moravia Dr. Zacek, apoi vor veni la rênd matadorii partidelor germane și în fine șefii, partidelor din drépta. Caracteristic pentru aceste convorbirĭ este, că sunt declarate dinainte, ca avênd numai caracter informativ, ceea ce denotă, că diferitele partide nu doresc sĕ le dea un caracter oficial pentru-ca sĕ-șĭ păstreze deplin mâna liberă.

Cu alte cuvinte acésta vré sĕ însemne, că diferitele partide din parlament nu s'au abătut de loc dela punctul lor de vedere și că urméză invitării de a convorbi cu ministru-președinte, sperând fiă-care, că acesta îi va face concesiunile cerute. Koerber însĕ nu póte ceda unora ca sĕ nu supere pe ceilalţĭ, și așa resultatul positiv va fi ca și mai 'nainte, nul.

Tóte se învêrtesc în jurul cestiunei de a se delătura obstrucţiunea, care împiedecă activitatea regulată a parlamentului. Se apropiă timpul ca acesta sĕ fiă érășĭ convocat și ministru-președinte ar dori sĕ-l vadă întrunit cel mult pe la începutul lui Octomvre a. c., căcĭ marĭ și urgente sunt problemele, ce trebuesc resolvate după lege pe cale parlamentară.

Intr'aceea nicĭ Cehii, nicĭ Germanii din Boemia n'au stat cu mânile în sîn, ci au pregătit bărbătesce terenul acasă la alegĕtorii și la poporul lor, ca sĕ pótă declara cu efect mai mare ministrului-președinte, că le este peste putinţă a ceda din pretensiunile lor, fiind-că étă alegĕtorii și poporul nu vor sĕ scie de nicĭ un compromis, prin care s'ar aduce scădere postulatelor naţionale.

Cu deosebire Cehii au desfășurat în timpul din urmă mare activitate, conchiemând în tóte părţile ţĕrii meetingurĭ naţionale pentru a înflăcăra din nou poporul la luptă naţională și a-l face sĕ întăréscă din nou, că stă neclintit pe basa postulatelor naţionale formulate de conducĕtorii sĕi politicĭ. Este acesta — ḑice organul partidei progresiste germane — un rĕu preludiu pentru încercarea, ce vrea sĕ o facă d-l Koerber încă odată cu Reichsrathul.

In tóte aceste marĭ întrunirĭ poporale s'a accentuat, că centralismul actualei organisaţiunĭ de stat este isvorul tuturor neajunsurilor și că poporul cehic nu se va puté liniști până ce nu se va restabili dreptul public al Boemiei, ér până una-altă nicĭ pomenire nu póte fi de părăsirea obstrucţiunii din partea representanţilor cehĭ. In moţiunile luate s'a declarat încrederea poporului în conducĕtorii sĕi de aḑĭ și li-s'a dat plenipotenţa de a lucra după cea mai bună a lor chibzuire pantru realisarea cât mai grabnică a postulatelor naţionale.

Ceea-ce am accentuat de repeţite-orĭ resultă clar și limpede și din resoluţiunile de acum ale meetingurilor cehice. Ţinta ce o urmăresc cu toţii este și rĕmâne recâștigarea dreptului public al Boemiei. După acest postulat capital îșĭ dirig Cehii tótă acţiunea lor politică și parlamentară.

Interesant este, că unul din cei mai vestiţĭ oratorĭ în adunările poporale cehice, Dr. Eduard Gregr, desfășurând în marele meeting ţinut la Raudnitz, postulatele cehice și vorbînd despre situaţiune, a declarat, că Cehii n'ar fi trebuit sĕ părăséscă nicĭ odată politica de abstinenţă dela 1861 și 1870; el s'a căit înaintea poporului, că însu-șĭ pórtă vina cea mai mare, că Cehii au părăsit abstinenţa.

Așa stau lucrurile astăḑĭ în partea de dincolo a monarchiei, unde prospectele pentru restabilirea stărilor de mai înainte se micșoréză pe ḑi ce merge.

---

## Conflictul României cu Bulgaria.

Și în ḑilele din urmă s'au rĕspândit cu privire la conflictul româno-bulgar tot feliul de scirĭ neliniștitóre. S'a ḑis, că la ţermii Dunării ar domni stare de rĕsboiu, că la Arabtabia și la Zimnicea s'ar fi iscat conflicte între soldaţii românĭ și bulgarĭ, ba s'a vorbit chiar de mobilisarea armatei române.

Tóte aceste scirĭ sunt desminţite de organele autorisate ale guvernului român.

Incât pentru Bulgaria „Agenţia Telegrafică bulgară“ ḑice, că Bulgarii întăresc apĕrarea lor la graniţa română după cum Românii întăresc gardele lor dinspre fruntariile Bulgariei.

Scirea despre conchemarea reservei armatei bulgare se susţine.

Mai înregistrăm o scire, care, décă s'ar adeveri, ar fi de o gravă importanţă, adecă scirea, că Regele României va petrece numai scurt timp în streinătate și că deja după vre-o ḑece ḑile se va reîntórce în ţéră.

*

„Neue Fr. Presse“ de Marţĭ scrie:

Scirile cele mai nouĕ din Bucurescĭ și Sofia nu prea sunt liniștitóre. Ambele guverne stau acum pe punctul de a-șĭ face unul altuia imputărĭ. E curios, că cei din Sofia afirmă, că *mĕsurile militare luate la Dunăre*, pe carĭ nu le tăgăduesc, s'au luat numai și numai, pentru-ca *în cas, când România ar mobilisa, sĕ nu fiă surprinșĭ.* Cumcă acésta se va întêmpla, nu o cred înși-șĭ cei din Sofia.

Cei din Bucurescĭ sunt fórte supĕraţĭ, dér nu doresc rĕsboiul. Décă câte-va capete infierbântate cer în discursurĭ publice rĕsboiul în contra Bulgariei, acésta n'are nicĭ o influenţă asupra hotărîrilor guvernului. „Corr. Politică“ asigură astăḑĭ, că cérta româno-bulgară a trecut deja peste punctul sĕu de culminare și că o înăsprire a ei nu mai este de temut. Nu numai guvernul, ci și poporul Bulgariei e departe de a fi dușman României, și ambi doresc aplanarea pacĭnică a actualor „neînţelegerĭ“. Nu tot așa de optimistic, adauge „Neue Fr. Prerse“, judecă corespondentul nostru din Bucurescĭ.

Citéză apoi ceea ce-i raportéză acest corespondent, care scrie între altele:

Guvernul român e convins despre bunele intenţiunĭ ale guvernului din Sofia, de a aplana conflictul cu România pe cale pacĭnică, dér se teme de altă parte, că comitetul macedonean, care deja se geréză ca un guvern paralel, a devenit așa de tare, ca sĕ pótă crea cele mai seriόse dificultăţĭ cabinetului Ivanciov ca și orĭ cărui alt ministeriu în nisuinţa sa de a da conflictului o soluţiune pacĭnică și echitabilă.

In ce privesc faimele de înarmărĭ lăţite în timpul din urmă, declară corespondentul din Bucurescĭ al lui „N. Fr. Presse“, că pe partea română n'a fost chemat sub arme nicĭ un singur reservist, pre când conchemarea reserviștilor bulgarĭ nu se mai póte tăgădui și sunt și scirĭ confirmate, că Bulgariĭ la graniţa Dobrogei au început a face lucrărĭ de fortificare.

---

Craiova, 14 August 1900.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

***Meetingul antibulgar.*** — Câtă deosebire între trecutul și starea de faţă a ţĕrii nóstre, am puté ḑice între întunerec și lumină, între servitute și libertate.

Altă-dată, atuncĭ când poporul român pierduse împreună cu libertatea și energia morală și simţul de demnitate, un trimis al Porţii cu doispreḑece ciohodarĭ ridică pe Constantin Brancoveanul, domnul ţĕrii, din palatul sĕu, din mijlocul capitalei, îl duse cu tótă familia sa la Constantinopole, unde a fost chinuit în modul cel mai grozav și decapitat împreună cu toţĭ patru fii ai sĕi. Și nicĭ un deget nu s'a ridicat, nicĭ un cuvênt de protestare.

Astăḑĭ, un tînĕr profesor, un Român de mare speranţă prin talentele și înflăcăratul sĕu patriotism, este împușcat pe stradele capitalei de un Bulgar; și o puternică indignaţiune a isbucnit din piepturile tuturor Românilor. Pentru-că aḑĭ consciinţa naţională e deșteptată și flacăra revolverului asasin a aruncat lumina sa lugubră asupra unei stărĭ de lucrurĭ, pe care interesele și demnitatea Românilor nu permit a se tolera.

In Bulgaria, pentru care Românii la 1877/78 au sacrificat cel mai scump sânge al lor, s'au organisat în Sofia și pretutindenĭ cete de revoluţionarĭ anarchiștĭ, carĭ sub pretexte politice de revindecare de teritorii deslănţuesc cele mai detestabile pornirĭ de ómenĭ criminalĭ, de răpire și de omor.

Despoierĭ de banĭ și asasinate se comit în ḑiua mare. Un mare neguţător român a fost împușcat pe stradă, pentru-că n'a voit sĕ dea comitetului revoluţionar 10,000 de francĭ Și guvernul bulgar nu voesce séu nu póte înfrâna pe asemenea criminalĭ.

In timpul din urmă aceștĭ ómenĭ nesocotiţĭ șĭ-au întins organisarea lor și la noi și au început sĕ ne ameninţe și sĕ ne ucidă hoţesce în propria nóstră ţéră. Când s'a vĕḑut acésta, guvernul român, cu o rară energie și demnitate, a luat mĕsurile necesare pentru înfrânarea anarchismului bulgar și urmărirea criminalilor. Pressa română, fără deosebire de colóre politică, de acord cu guvernul, veștejesce în cei mai energicĭ terminĭ purtarea Bulgarilor și a guvernului lor; și poporul capitalei, într'o adunare, cum nu s'a mai vĕḑut în Bucurescĭ, convocată din iniţiativa bravei nóstre tinerimĭ universitare, a dat o majestósă espresiune dreptei sale mănii.

Desamăgirea și indignarea Românilor este cu atât mai mare, cu cât și ei au făcut marĭ sacrificii pentru eliberarea Bulgarilor de sub jugul turcesc, și erau deprinșĭ a-i considera ca amicĭ și a-i stima, împreună cu tótă Europa, ca pe un popor brav și demn de libertate, atuncĭ, când erau conduşĭ de mâna puternică a lui Battemberg și a lui Stambulov. Insĕ ei n'au sciut preţui pe acești marĭ ómenĭ ai lor. Spre rușinea și nefericirea lor, pe unul l'au alungat, pe altul l'au măcelărit în mijlocul capitalei, ḑiua în ameḑa mare, sub ochii poliţiei, cu consimţĕmêntul guvernului lor. Și ei nu-șĭ dau sémă, că asemenĭ fapte monstruóse însemnau sinuciderea lor politică, decapitarea lor.

Pentru a protesta în contra acestor ómenĭ fără cap, în contra „anarchiștilor Orientului“, împreună cu pressa și guvernul, se ţin numĕróse meetingurĭ în deosebite orașe ale ţĕrii. O asemenea întrunire, organisată de studenţii universitarĭ cu ajutorul orășenilor, s'a ţinut ierĭ și aicĭ în grădina Băilor comerciale, ca și aicĭ naţiunea sĕ-șĭ dea cuvêntul sĕu într'o afacere, unde se trateză despre viaţa, averea și onórea nóstră și a conaţionalilor noștri din Bulgaria și Macedonia.

Au luat parte peste trei mii ómenĭ, adecă atâţia, câţĭ au încăput în grădina băilor, oferită gratuit de către d-l Friedländer, antreprenorul băilor. Adunarea a fost presidată de d-nul general *Sachelarie*, care ca oficer în statul major a luat o parte activă la luptele dela Griviţa și Plevna, ér aḑĭ e în pensiune și membru al partidului liberal. Au vorbit dd. *Costanjoară*, A. *Vasculescu* și A. *Livezeanu* studenţĭ, Dr. I. *Dragescu* advocat *Oprișanu* și colonel *Obedeanu*. Numĕróse aplause au întîmpinat cuvintele de indignaţiune și protestare ale oratorilor, mai ales ale d-lui colonel *Obedeanu*, craiovean de nascere, fost senator sub guvernul liberal și președinte de onóre al unui comitet de cultură albanez, fiind cunoscut și iubit de vitejii Albanezĭ, de când îi comanda ca ofiţer în armata turcéscă.

In sfîrșit se cetesce și se aclamă o *moţiune*, prin care adunarea apróbă acţiunea deschisă de guvern în contra anarchiștilor bulgarĭ și cere urmărirea lor cu energiă, până când va isbuti sĕ desfiinţeze ḑisele comitete revoluţionare, sĕ obţină darea în judecată și pedepsirea esemplară a criminalilor, carĭ au organisat hoţia și asasinatul în contra legilor și instituţiunilor sociale. Ér décă pe calea păcii nu se va puté obţine satisfacţia cerută de interesele și onórea naţională, sĕ se céră pe calea armelor.

Un cor improvisat cântă „Deștéptă-te Române“, apoi, la propunerea d-lui Livezeanu, tótă adunarea, cu musica în frunte și cu stindardele tuturor corporaţiunilor din oraș, plecă în procesiune pe calea Unirii la șosea. Aci s'a mai ţinut un discurs, s'a cântat și apoi publicul s'a împrăștiat în cea mai mare ordine.

*Corespondent.*

## Cu cine avem onórea?

Sub acest titlu scrie *„Timpul“*:

Avem înaintea nóstră numĕrul dela 5 August al diarului *„Les Reformes“*, organul „înaltului comitet macedo-andrianopolitan“, cum se întituléză el singur, numĕr al cărui prim articol este de-o necuviinţă şi o violenţă fără sémĕn.

Nimenĭ nu e scutit de insultele acestui organ. Imperiul otoman, deşi putere suzerană, este maltratat în modul cel mai teribil în chiar persóna Sultanului, care, după *„Les Reformes“*, nu comite decât infamii şi asasinate. România e tratată ca o ţéră de spionĭ pusă în serviciul Turcilor. In scurt, tótă Europa a conspirat contra idealului bulgar şi contra comitetului din Sofia, care luptă pentru un scop nobil şi umanitar.

In acest articol, absolut estra-ordinar din tóte punctele de vedere, asasinatele comise în România sunt espresia unei revolte sufletescĭ, ce a cuprins tótă suflarea bulgăréscă faţă de îngăduinţa guvernului român arătată spionilor turcĭ. Bulgarii, pacĭnicĭ şi idealiştĭ, nu puteau sĕ se mişce în România, fără sĕ fiă urmărіţĭ şi denunţaţĭ de spionii turcĭ. De aci revolta, de aci asasinatele. Totuşĭ, organul „înaltului comitet“ are grija sĕ respingă orĭ-ce solidaritate cu asasinii, spunênd, că ei ar fi lucrat din propriul lor imbold. Acésta însĕ nu-l împiedecă sĕ afirme, că consciinţa populară îi va consacra de eroi, ér istoria libertăţii îi va încununa cu aureola de martirĭ.

Organul comitetului merge şi mai departe. El ameninţă, că décă se va continua acéstă stare da lucrurĭ, décă, cu alte cuvinte, campionii libertăţii nu vor fi lăsaţĭ în pace, atuncĭ se va vedé, ce nu s'a mai vĕdut.

„Deja ostilitatea actuală, — dice organul „înaltului comitet“, — a deşteptat rĕsbunărĭ gróznice în rêndurile fraţilor noştri. Aceste reacţiunĭ individuale sunt teribile, neprevĕdute şi imposibil de înfrânat. N'ar trebui sĕ se facă mai frecuente, accentuându-se şi mai mult curentul anti-macedonean. De se vor lua, contra revoltaţilor macedonenĭ, mĕsurile ce le reclamă pressa română, omorurile politice vor deveni o epidemie irrepresibilă. Sĕ se feréscă de exces! Astădĭ, Inaltul Comitet Macedonén, dând o direcţiă colectivă mişcărei, menţine energiile revoluţionare în acţiunea legală; décă mâne însĕ spiritele vor fi exasperate prin represalii şi brutalităţĭ poliţienescĭ, un mare curent va sgudui rêndurile nóstre, de unde vor eşi individĭ desperaţĭ, carĭ vor părăsi acţiunea legală spre a urma impulsul rĕsbunărei lor. Va fi gróznic, decă prostia pressei şi spiritul de intrigă al diplomaţiei ar face sĕ devieze mişcarea macedonénă dela direcţia sa legală, şi ar arăta revoltaţilor calea actelor individuale, prin imposibilitatea acţiunei colective.

Cel puţin atuncĭ nu se va dice, că n'am denunţat pericululul. Atâta e de-ajuns“.

Faţă cu acest fenomenal limbagiu, mărturisim, că rĕmânem desarmaţĭ. De-altminterĭ, nicĭ nu s'ar cuveni sĕ stăm de vorbă cu un aşa dis „înalt comitet“, care vorbesce în numele naţiunei bulgare. Acésta ne pune în nedumerire. Noi sciam, că naţiunea bulgară e representată de un guvern legalmente constituit numit de Principele Ferdinand de Coburg. Acum ne vorbesce în numele naţiunei bulgare un „înalt comitet“, care pretinde a fi şi el legalmente constituit. Este un echivoc. Trebue sĕ scim, înainte de tóte, cine este mai autorisat sĕ vorbéscă în numele naţiunei de peste Dunăre. Acéstă demonstraţiă o aşteptăm dela guvernul Principelui Ferdinand de Coburg, ca cel mai direct interesat.

## Instrucţia complotului bulgar.

Sâmbătă séra Trifanoff a fost adus ca de obiceiŭ în cabinetul judecătorului de instrucţiă, unde, de când i-s'a dovedit, că Sarafoff ordonase mórtea lui, face în fiăcare dĭ mărturisirĭ fórte grave. El a declarat că, în calitatea lui de president al comitetului din Bucurescĭ îi cădu, într'o dĭ, în mână o scrisóre adresată de Sarafoff lui Anghel Poparsoff. Abia putu ceti scrisórea, care i-a fost smulsă de Poparsoff din mânĭ.

In acea scrisóre, Sarafoff sfătuia sĕ se opereze o îndrăsnéţă spargere la o persónă bine cunoscută din Bucurescĭ şi de mai multe-orĭ milionar. Sarafoff adăoga că, décă în Bucurescĭ nu se găsesce nicĭ un spărgĕtor îndemănatec şi îndrăsneţ, póte trimite el pe unul din Sofia, capabil *sĕ taie o casă de fier, ca pe o bucată de brânză.*

*

Vinerĭ séra au fost aduşĭ în capitală vre-o trei-deci de Bulgarĭ, găsiţĭ fără nicĭ un căpătâiu prin marginele oraşului şi adăpostiţĭ pe la unii zarzavagii bulgarĭ de pe lângă Bucurescĭ. Nicĭ unul din ei nu avea paşaport sĕu vre-un act de identitate.

*

D. Florescu, judecătorul instructor, va da Joia sĕu Vineria viitóre ordonanţa sa de urmărire în afacerea asasinatului lui Mihăileanu, la care s'a adaus apoi afacerea complotului bulgar.

## Vocĭ asupra conflictului cu Bulgaria.

*„Budapesti Hirlap“* dela 28 August publică şi el un articul asupra conflictului româno-bulgar. Fóia unguréscă guvernamentală s'avêntă sĕ facă politică mare. Aduce mai întâiŭ laude înţelepciunei Regelui Carol, faţă de care dice, că nutresce „simpatii sincere.“ Spune apoi, că politica tradiţională a Rusiei este cucerirea Turciei europene şi că de un secul şi jumĕtate ea progreséză pas de pas spre Constantinopole. Arată, că în urma tractatului dela Berlin i-s'a luat României Basarabia şi a fost recompensată cu Dobrogea, care situată pe malul drept al Dunării, România a ajuns astfel în cercul de interese al statelor balcanice, de carĭ o desparte în mod măestrit, mai ales de Bulgaria, numai o slabă graniţă. Bulgaria însĕ e gelósă pe România pentru Dobrogea. Politica bulgară aspiră la o „mare Bulgariă“, în care sĕ facă parte Dobrogea, Albania şi Macedonia şi vilaetul Adrianopolitan. Spre scopul acesta Bulgaria susţine o viuă agitaţiune printre Bulgarii din Dobrogea. După tóte acestea dice şi sfîrşesce aşa:

„Astfel se încopciéză lanţul, care dela bombele făurite în Bucurescĭ, duce până la Petersburg. Ungaria póte sĕ dică la acésta: *éă degetul lui Dumnedeu.* Multe ruble rusescĭ au peregrinat deja în Ungaria, ca se aţîţe statornic *mişcările de naţionalitate*; şi multe ruble rusescĭ au mers şi în România, ca sĕ hrănéscă *irrendiţismul român.* Mititica Valahiă rĕmnesce la teritoriul Ungariei şi a vrut tot-déuna sĕ escamoteze pe prietinul cinstit, în timp ce propriul ei teritoriu este ameninţat la nord-ost de Rusia şi la sud-ost de invasiunea bulgară. In vecinătatea imperiului austro-ungar, mica Româniă trăesce ca stejărelul lângă copacul cel mare; acesta îşĭ lasă ramurile asupra aceluia, îl apĕră şi scutesce. Şi décă va cădé copacul, stejărelul rĕmâne fără de scut. Cel-ce scie sĕ citéscă, citéscă din acésta atât dincolo, cât şi dincóce de Carpaţĭ.“

*

Alt diar guvernamental unguresc, *„Pesti Naplo“*, apreţiază conflictul din punctul de vedere al dreptului şi umanităţii, scriind:

„Luăm posiţiă pe faţă şi în mod categoric pentru reclamaţiile guvernului român, şi décă e adevĕrat, că agenţia nóstră diplomatică din Sofia a intervenit în acest sens pe lângă guvernul bulgar, şi décă este adevĕrat, că şi representantul Porţei s'a răstit la guvernul bulgar, care protejează pe complotiştĭ, noi nu putem decât sĕ aprobăm acésta. Dér nu numai simţul de dreptate şi de umanitate ne îndémnă sĕ stăm de partea guvernului României, ci şi *necesitatea politică.* Căcĭ, deşi din sĕlbătăcitele relaţiunĭ bulgărescĭ s'a născut un fel de anarchism ciudat, care se manifestă în crimele comise de comitetele revoluţionare macedonene, totuşĭ origina acestuia este de materiă pur politică“...

Articulul sfêrşesce cu pasagiul următor:

„In actuala situaţiă internaţională nu e nicĭ o speranţă, că Bulgaria va puté sĕ-şĭ îndeplinéscă operaţiile sale privitóre la Macedonia. O scie acésta şi principele Ferdinand; întrebarea este, décă el va avé curagiul sĕ se opună óre-căror curente populare şi décă este gata a sacrifica pe aceia din anturajul sĕu imediat, carĭ au un rol important în comitetele revoluţionare şi carĭ au avut cunoscinţă de şantajele şi asasinatele relevate de guvernul român. Nu va servi de loc pentru întărirea tronului principelui Ferdinand, décă nu va avé puterea de a se lĕpăda de aceste elemente grav compromise“.

## O primăriă şovinistă.

E vorba de primăria opidului Cojocna, orăşel provĕdut cu „magistrat *regulat*“, ai cărui locuitorĭ sunt în majoritate Românĭ, dér funcţionarii comunalĭ neromânĭ. Ca sĕ se scie, cât de „regulat“ este magistratul opidului Cojocna, ţinem sĕ amintim următorul cas, ce i-s'a întêmplat de curênd d-lui paroch M. Brumboiŭ din Tohanul-vechiŭ:

Avênd d-l Brumboiu necesitate *urgentă* de un act, ce-i trebuia pentru o bĕtrână vĕduvă, credinciósă a sa, care odinióră a fost locuitóre a acelui opid, spre a-se alătura la o petiţiă pentru un ajutor dela Consistorul din Blaşiŭ, a înaintat o cerere de urgenţă amintitei primării. Au trecut însĕ 8 dile şi primăria Cojocnei nu l'a învrednicit nicĭ măcar cu rĕspuns. A urgitat cererea prin telegramă, dér după-ce nicĭ aşa timp de 10 dile n'a primit nicĭ act, nicĭ rĕspuns, s'a adresat cu *a treia* cerere, însĕ şi asta a fost zadarnică, aşa, că petiţia vĕduvei a trebuit sĕ se înainteze Consistorului fără actul cerut.

Preotul Brumboiu făcù în fine o arătare vice-şpanului dela Cluşiŭ, în care se plânse contra magistratului dela Cojocna pentru revoltătórea sa negligenţă, stăruind tot-odată, ca vice-şpanul sĕ facă a i-se trimite actul din cestiune. La 8 dile după acésta şi la cincĭ sĕptĕmânĭ dela prima cerere se pomenesce părintele Brumboiu cu o hărtiă dela magistratul din Cojocna de următorul cuprins:

*„Scrie* **în limba statului; altfel nu ţi-se póte resolva cererea“.**

Va sĕ dică Românii nu pot conta la serviciul slujbaşilor plătiţĭ în mare parte de ei, decât numai décă vor „scrie în limba statului“. Atuncĭ óre pentru-ce mai esistă legile, décă faţă de Românĭ ele se încalcă într'un mod atât de neruşinat?

## SCIRILE DILEI.

16 (29) August.

**Regele Carol** a plecat, după cum a fost anunţat, din Sinaia Lunĭ după amiadĭ şi a sosit erĭ diminéţa în Budapesta. După o óră a plecat mai departe la Viena. Pe diua de adĭ (Miercurĭ) a fost anunţată visita Regelui României la Majestatea Sa în Ischl. In timpul petrecerei Regelui României la curtea din Ischl va fi acolo şi ministrul de esterne, contele Goluchowski. Regina Elisabeta, care a însoţit pe suveranul român în călĕtoria sa, a plecat mai departe spre Neuwied, unde va sosi adĭ după amiadĭ.

**Consistoriul metropolitan gr. or.** se va întruni la 21 August st. v. în Sibiiu pentru a pertracta afacerĭ curente şi a pregăti lucrările şi rapórtele, ce se vor presenta proximului Congres naţional bisericesc.

**Archiducele Iosif** a sosit alaltăerĭ în *Lugoş* pentru a lua parte la marile manevre. Alteţa Sa a fost însoţit de generalul de diviziă Bola, adlatus-ul honvedilor, de marşalul Curţii Baronul Vecsey, de locotenentul Braun şi căpitanul Vaszary. Disposiţiunea primitivă de a descinde în palatul episcopesc revocându-se, Archiducele a durmit în vagonul sĕu, încât orĭ-ce primire a fost suspendată. Erĭ archiducele, după-ce a trecut în revistă trupele, a prândit la Episcopul român gr. cat. Radu. La acest prând au luat parte tóte căpeteniile militare si civile.

**„Deşteptarea“ — confiscată.** Numĕrul dela 26 August al organului poporal „Deşteptarea“ din Cernăuţĭ a fost confiscat, censura eliminând mai multe pasage dintr'o corespondenţă din Pojorîta, în care se arătau isprăvile gendarmeriei bucovinene faţă de ţĕrănii românĭ.

**Călĕtoriile Ţarului.** Din *Viena* se anunţă următórele: Scirile parisiene despre călĕtoria Ţarului la Paris nu pot fi considerate de sigure. In cercurĭ bine informate se crede, că Ţarina îl împiedică de a-şĭ realisa planul, fiind-că după drama din Monza ea se teme mult de-un atentat. Cu tóte acestea însĕ în Paris îşĭ dau multă silinţă de a determina pe Nicolae II sĕ cerceteze capitala francesă. La cas când Ţarul s'ar decide sĕ mérgă la Paris, el ar face mai întâiŭ o visită împĕratului Wilhelm, apoi va merge la Copenhaga. După Paris Ţarul va merge şi în Viena, de unde se va reîntórce direct la Bucurescĭ pentru a reîntórce visita Regelui Carol. Ţarul însĕ *nu va călĕtori în România prin Ungaria*, ci prin Galiţia şi Bucovina. — O fóie unguréscă înregistrând scirea acésta face stupida observare, că Ţarul de aceea nu va trece spre Bucurescĭ prin Ungaria, ca sĕ nu dea Valahilor prilej de demonstraţii.

**Timbrarea cărţilor postale în strĕinătate** Direcţiunea poştelor din Austria deja de mai multe-orĭ a avertisat pe cea din Ungaria, că cărţile postale, ce sosesc acolo nu sunt timbrate de ajuns. Până acum numai la oficiul central de poştă din Viena au sosit din Ungaria 45,270 cărţĭ postale, carĭ n'au fost de ajuns timbrate. Causa acestei greşelĭ este, că schimbându-se cu 1 Ianuarie tarifa postală, cei mai mulţĭ nu observă acésta şi cărţile postale trimise în Austria le timbréză numai cu 4 banĭ în loc de 6 banĭ. Pentru orientarea publicului vom mai aminti, că în strĕinătate taxa unei epistole simple este de 25 banĭ şi a unei cărţĭ postale 10 banĭ. Pentru România taxa unei epistole până la 15 grame este 25 banĭ, ér în comunicaţia limitrofă (partea Transilvaniei până la Murĕş şi comit. Bistriţa-Năseud,) este 10 banĭ, pentru o carte postală taxa e 10 banĭ. Pentru Austria, Bosnia-Herţegovina, Germania, Serbia şi Muntenegru taxa unei epistole simple este 10 banĭ, ér a unei cărţĭ postale 5 banĭ.

**Distinşĭ la Esposiţia din Paris.** „Journal Offciel“ a publicat dilele aceste lista celor distinşĭ la esposiţia universală din Paris. Intre alţii au fost distinşĭ cu medalia de aur: Wilh. Scherg (fabrica de postavurĭ), cu medalia de argint M. Copony (fabrică de hârtiă) amêndoi din Braşov. Vinurile originale de Transilvania ale lui I. B. Teutsch din Sighişóra de-asemenea au fost premiate cu marea medaliă de aur.

**Nenorocire.** Ni-se comunică: alaltăerĭ, Lunĭ, tînĕrul de 18 anĭ din Braşovul vechiu, Nicolae Bălan, aflându-se la câmp şi voind sĕ se scalde într'o baltă, se lăudă înaintea unor ortacĭ ai sĕi, că el va trece cu înotul pe sub apă până la o anumită distanţă. Făcù prima încercare, dér fără de succes, făcù a doua de-asemenea fără succes; mai făcù şi încercarea a treia, acésta însĕ fù fatală pentru nenorocitul tinér, căcĭ cufundându-se, n'a mai apărut. Aflând de asta părinţii, alergară la casarmă şi cerură ajutorul ostaşilor. Au şi mers 10 ostaşĭ, carĭ aflară cadavrul nenorocitului la o distanţă, unde adêncimea apei era de vre-un metru.

**Colonelul şi sub-locotenentul.** Din tabĕra de manevre din Magyar-Cseke, „Pesti Hirlap“ aduce scirea următóre: Oficerii regimentului 37 de infanteriă şi 7 de husarĭ erau adunaţĭ în 2 salóne deosebite ale unui restaurant. In salonul oficerilor de infanteriă, unde era şi comandantul regimentului colonelul de Aulich, la masă, intră prinţul Francisc Iosif de Braganza, sub-locotenent în regimentul 7 de husarĭ fără sabiă, însĕ cu chipiul pe cap. El căuta oficerii de husarĭ şi negăsindu-i voi sĕ se întórcă, când colonelul de Aulich îi strigă: Alteţă Regală, sunteţĭ oficer şi sciţĭ, că fiind fără sabiă, nu puteţĭ apare înaintea superiorului cu chipiul pe cap. Prinţul se îngălbini şi salutând strict milităresce rĕspunse: Am înţeles d-le Colonel! După câte-va minute Colonelul primi visita a 2 oficerĭ, carĭ îi

presentară provocaţia la duel a prinţului. Colonelul de Aulich refusă însě provocaţia pe motivul, că el ca colonel, în interes de serviciŭ a atras atenţiunea prinţului asupra îndatoririlor sale militare, şi raportă casul Corpului 7 de armată.—Prinţul Francisc Iosif este a-l 2-lea fiu al Ducelui Miguel de Braganza şi e de 21 anĭ.

**Avis glotaşilor.** Magistratul orăşenesc din loc provócă pe toţĭ glotaşii, carĭ au servit activ, séu ca reserviştĭ de întregire la armata permanentă, la marină, la honvedĭ, orĭ la gendarmeriă, precum şi pe toţĭ carĭ nu au fost în serviciu activ militar şi în reserva de reintregire, carĭ sunt provědutĭ cu certificate (roşii) pentru glóte, — ca în 25, 26 şi 27 Octomvrie n. c. sě se presenteze la poliţiă, eventual pot sě se anunţe şi în scris. Anume se vor anunţa: In 25 Oct. cei născuţĭ în anii 1858—1861; în 26 cei născuţĭ în 1862—1864, ér în 27 cei născuţĭ în 1865—1867.

**Frideric Wilhelm Nietsche.** O telegramă din Weimar anunţă, că marele filosof german *Nietsche* a încetat subit din viaţă, în urma unui atac de apoplexiă. Frideric Nietsche, este cel mai citit şi discutat dintre autorii germanĭ contimporanĭ, căcĭ scrierile lui, pe lângă o splendidă formă de esprimare, dovedesc şi o inteligenţă superióră. Născut în 1844 din o familiă de preoţĭ — póte de aci tendinţa spre religiune — el a fost prietin cu Wagner, a studiat filosofia lui Schopenhauer şi apoi a fost numit profesor la Basel; părăsesce în 1869 profesoratul pentru a se deda cu totul filosofiei. Nietsche nu are un sistem filosofic şi nu are fiind-că este o incoherenţă de ideĭ; el n'are unul, nicĭ două sisteme, ci trei sisteme, tóte construite în mod logic. In o scrisóre adresată lui Brandes, Nietsche spune, că s'a supraveţuit de două orĭ, adecă el a avut treĭ vieţĭ. Acele trei sisteme sunt: 1) *Fasa sentimentalismului*, când se află sub impresiunea lui Wagner, în care sistem raţiunea vieţii este frumosul, şi nimic nu póte esista decât, décă satisface o condiţiune estetică. Fasa acésta e representată prin lucrarea intitulată: Naşterea tragediei. 2) *Fasa intelectualismului*, când raţiunea lumei consistă în adevěr şi 3) *Fasa voluntaristă*, când singura condiţie de esistenţă e acţiunea, voinţa, puterea.

**Bulgaria şi jubileul Sultanului.** Din Sofia se telegrafézǎ, că ministru-preşedinte *Ivanciof*, ministri *Papricov* şi *Radoslavov*, preşedinţii camerei şi primarul oraşului Sofia plécă adĭ la Constantinopol pentru a participa la jubileul Sultanului. Din însărcinarea principelui, vor merge la Constantinopol mai mulţĭ ofiţerĭ de rang înalt, precum şi o deputaţiune a Turcilor locuitorĭ în Bulgaria.

## Sf. Marie la Sinaia.

An de an dĭua de Sf. Marie se serbézǎ cu deosebită solemnitate de tótă poporaţiunea adunată în frumósa Sinaia.

Intâiŭ şi întâiŭ este hramul mănăstirei — celebra mănăstire, care mai bine de două vecurĭ e scutul credinţei române. Anul acesta serbarea obicĭnuită favorisată de-un timp admirabil şi de-un cer de-o rară seninătate, a atras enormă lume din tótă ţéra. Slujba bisericéscă s'a săvîrşit de-un cor de preoţĭ în frunte cu arhimandritul, stariţul mănăstirei.

După serviciul divin s'a distribuit obicĭnuita milă séu pomană unui lung şir de ómenĭ sĕrmanĭ, cerşitorĭ şi drumeţĭ lipsiţĭ de alimente. Era o fericire şi o deosebită satisfacţiă sufletéscă de-a vedé atâta sărăcime hrănită şi adăpată din incidentul acestei pióse serbărĭ.

Intr'aceea musica roşiorilor, ceea mai destoinică musică militară, cu donele sale fermecătóre, cu cântecele sale rĕsboinice, cu horele săltăreţe chema mulţimea în maestritul parc din centrul oraşului.

Era o privelişte pitorécǎ, care în chipul acesta se întindea la pólele Caraimanului şi a Vêrfului cu dor, o promiscuitate de ţěranĭ şi ţĕrance în porturĭ naţionale, de boerĭ îmbrăcaţĭ după moda cea mai parisiană, de fecióre cu plete fluturânde şi de cerşitorĭ cu lumina şi cu pânea în mână. Icĭ-colo vedeai câte-un tip de ţĕran, rĕmânând gură-cascǎ în faţa acestei panorame.

Punctul de culminaţiă al sĕrbării din anul acesta a fost desvělirea bustului *principelui Dimitrie Ghica*, întemeiătorul Sinaiei.

Iniţiativa pentru ridicarea acestui bust a luat'o venerabilul naţionalist şi patriot, d-l *V. A. Urechiă*. Bustul de bronz alcătuit de distinsul sculptor român *Hegel*, e ridicat în mijlocul parcului. Solemnitatea desvělirii a presidat'o d-l V. A. Urechiă, care şi cu ocasia acésta a ţinut o remarcabilă vorbire arătând virtuţile şi atribuţiile speciale ale marilor bărbaţĭ ai poporului român şi în special ale principelui Dim. Ghica, căruia îi revine meritul de-a fi creat Sinaia, „raiul României".

După d-l Urechiă au mai vorbit, representantul oraşului Sinaia, care a luat bustul în primire, ér la sfîrşit un profesor din Bucuresci într'o avêntată vorbire a arătat meritele naţionale ale neobositului luptător V. A. Urechiă, care prin ridicarea acastui bust, a mai adaugat o zală în lanţul faptelor sale patriotice.

De încheiere s'a cetit o depeşă trimisă de către d-l Boerescu, preşedintele senatului, prin care regretă, că nu póte lua parte la frumósa sĕrbare.

Publicul imens a aplaudat tóte momentele înălţătóre ale sĕrbării.

— *Zach.* —

## Rĕsboiŭ în China.

Scirile, ce vin din China, sunt de mai puţină importanţă. Vestea despre prinderea împĕrătesei, nu se confirmă; dinpotrivă telegramele mai nouĕ constată unisono, că împĕrătésa şi întréga curte s'a refugiat în interiorul Chinei. Dimpreună cu curtea au dispărut şi mandarinii aderenţĭ ai dinastiei Mandsu şi funcţionarii superiorĭ. Până acuma nu s'a putut descoperi, décă a rĕmas în Peking vr'un ministru.

Trupele internaţionale aliate n'au devastat oraşul sânt; ele aşteptă ordinele guvernelor lor. Atuncĭ numai se va sci, décă trebue séu nu pustiit acel palat misterios, unde strĕin n'a păşit nicĭ-odată şi despre care Chinesii cred, că e inespugnabil.

Telegramele cu data de 27 August spun, că în jurul Pekingului domnesce liniştea şi că resóla Boxerilor ar fi suprimată. Faţă de aceste scirĭ, i-se anunţă lui „Daily Express", că aliaţii nutresc temerĭ seriόse cu privire la posibilitatea de a fi atacaţĭ de trupele regulare chinese. De către miadă-dĭ adecă 30,000 Chinesĭ înaintézǎ contra Pekingului.

Inafară de acestea scirĭ mai înregistrăm, că lui *„Petite Bleu"* din Bruxella i-se anunţă din Londra, că Rusia ar negocia în secret cu China asupra păcii. Rusia, Germania şi Francia sunt în deplin acord privitor la condiţiile de pace. După aceste condiţiunĭ, Rusia, Francia şi Germania ar primi marĭ recompensaţii teritoriale în China, pe când Anglia nu va primi apróppe nimic. Contrar acestui svon, *„Daily Mail"* este informat din Petersburg, că Rusia nu voesce sě tragă folóse deosebite din acest rĕsboiŭ; Rusia ţine la integritatea teritorială a Chinei şi la reinstalarea actualei dinastii. Tot aşa şi Germania, Francia şi America.

## Luptele din Transvaal.

Étă scirile, din isvor engles, despre ultimele evenimente, ce s'au petrecut pe câmpul de rĕsboiu din Africa-sudică:

Londra, 27 August. Lord *Roberts* telegrafézǎ din Belfast: Inimicul a atacat erĭ din trei părţĭ *Vynburgul*, însĕ detaşamentele generalilor Bruce şi Hamilton l'au respins, causându-i marĭ pierderĭ. *Generalul bur Olivier a fost prins, dimpreună cu trei fiiĭ ai sĕi.*

Londra, 27 August. Cu data de 26 l. c. Roberts anunţă: Cea mai mare parte a dĭlei de adĭ *am fost încurcaţĭ într'o mare luptă pe un teren de 30 milurĭ.* Sub comanda lui Buller, colóna lui Littletown a înaintat cu două brigădĭ de cavaleriă spre ost dela Delanaut. Generalul *French*, cu două brigădĭ de cavaleriă, a plecat spre nord şi a silit pe inimic sě se retragă în Lekenold, situat pe linia drumului Belfast-Lindenburg. Când *French* a ajuns la Lekenold, generalul *Polecarew* i-a mers în ajutor cu brigada de gardă din Belfast. *Inimicul*, care primi însěmnate ajutóre de trupe dela nord şi ost, *a resistat energic.* Avea trei tunurĭ Long-Tom, şi numerósă artileriă. *Un foc estraordinar de violent începù, durând până nóptea târdĭu.* Generalul *Buller speră, că n'a perdut mai mult de 40 ómenĭ.* Din partea celorlalte trupe nu s'au anunţat încă pierderĭ. *Burii au desfăşurat o resistenţă hotărîtă* şi au concentrat numeróse tunurĭ. Terenul e neacomodat pentru operaţiunĭ; el favorisézǎ tactica Burilor, însĕ pentru mişcările cavaleriei englese este mult mai nefavorabil ca orĭ şi unde până acum.

## Convocare.

Adunarea generală anuală a despărtĕmêntului XXXII. D-S. Mărtin al Asociaţiunei pentru literatura română şi cultura poporului român, se va ţiné la *31 August* n. 1900 la 10 óre a. m. în Dicio-Săn-Mărtin, la care cu tot respectul se învită a participa toţĭ membrii „Asociaţiunei" acestui despărţĕmênt, precum şi toţĭ sprijinitorii culturei poporului român. Programul se va presenta adunărei cercuale în dĭua mai sus însemnată.

*Dicio-Săn-Mărtin*, la 23 August 1900.

*Simion Căluţiu*, vice-preşed. · *Vasile B. Muntenescu*, notar desp.

## Insciinţarea pentru anul viitor.

Anul scolar 1900—1901 la **şcólele medii gr. or. române din Braşov** (gimnasiul mare de 8 clase şi şcóla reală inferióră de 4 clase) se va începe cu 1 Sept. 1900 stil vechiŭ, adecă în 14 Septemvrie st. n. Părinţii, carĭ voesc a-şĭ da copiiĭ la aceste şcóle, sunt poftiţĭ a-se presenta cu fiiĭ séu cu fiicele lor în cancelaria direcţiunilor respective, în dĭlele de 1, 2 şi 4 Sept. v., adecă 14, 15 şi 17 Sept. st. nou pentru inmatriculare. — Şcolariĭ, carĭ se inmatriculézǎ pentru prima-dată la şcólele nóstre medii, vor aduce testimoniu scolar, extras de botez şi certificat de revaccinare. *Testimoniul scolar* de pe clasa precedentă *au sĕ-l presinte toţĭ şcolariĭ*, carĭ vin a se inmatricula, aşa-dér şi şcolariĭ, carĭ au absolvat clasa precedentă la şcólele nóstre. In 30 şi 31 August v. dela 8—12 óre a. m. şi dela 2—5 óre p. m. se vor ţiné esamenele suppletorĭ şi de emendare. Cei ce s'ar presenta mai târdĭu, au sĕ petiţioneze la direcţiune, dovedind cu atestat valabil causa întârdĭerii.

Toţĭ şcolariĭ, carĭ întră în I gimnas. séu în I reală, pot fi supuşĭ unui esamen de primire, conform normativelor esistente. Esamenul de primire se va ţiné în 31 August v., 1 şi 2 Sept. v.

Notă. — Şcolarii, carĭ vin dela un institut, unde în gimnasiul superior nu s'a propus limba grecéscă, au sĕ fiă supuşĭ unui esamen de primire din limba grécǎ.

Didactrul în gimnasiul inferior şi şcóla reală este de *24 cor.* pe an, ér în gimnasiul superior (cl. V—VIII.) de *40 cor.* pe an. — Ceĭ imatriculaţĭ pentru prima-dată plătesc odată pentru tot-deuna o taxă de primire de 8 cor. Şcolariĭ neromânĭ plătesc didactrul, taxa de primire şi taxa pentru fondul de pensiune duplu. Taxa pentru fondul de pensiune este pentru gimnasiul superior 10 coróne, ér pentru gimnasiul inferior şi şcóla reală de 6 coróne (cei scutiţĭ de didactru plătesc 1/2 din acéstă taxă); taxa de testimoniu şi de anuar este de 3 coróne (cei scutiţĭ de didactru plătesc numai 2 coróne); ér taxa de bibliotecă este în clasele inferióre 60 banĭ, în cele superióre 1 corónă. (Taxa de membru la societatea de lectură a studenţilor este pentru cl. V şi VI gimn. 1 cor., pentru clasa VII şi VIII gimn. 2 cor.)

Didactrul se póte plăti în 2 rate semestrale: 1/2 la înscriere, ér 1/2 la începutul semestrului II, dér celelalte taxe se plătesc de-odată şi întregĭ cu ocasiunea înscrierilor.

*Braşov*, în 12 August v. 1900.

*Direcţiunea şcólelor medii gr. or. române.*

## Literatură.

A apărut Nr. 16 din „Noua Revistă Română" pentru politică, literatură, sciinţă şi artă, cu următorul sumar: C. R. Motru: Naţionalism anarhic şi civilisaţiune; Const. Em. Crupensky: Asupra viitórelor convenţiunĭ comerciale; Emile Zola, Drumont, Lombroso, V. Hanseman: Opinia publică europénă şi cestiunea israelită în România (prima seriă); Petru V. Haneş: Fonetica nóstră; Ioan Pop-Reteganul: „Minte de muiere, şi pace!" (nuvelă); Ioan Nădejde: Trac sĕ fiă dreptul nostru consuetudinar?

*Mişcarea literară şi scienţifică* Ioan Maiorescu: Itinerar în Istria şi vocabular istriano-român; Simeon Fl. Marian: Inscripţiunĭ de pe manuscripte şi cărţĭ vechĭ din Bucovina; Fr. Bergamenter: Poesii patriotice de autorĭ românĭ, versificate în limba germană; Sextil Puşcariu: Die rumänischen Diminutivsuffixe; Notiţe biografice.

*Suplimentul I* Chestia bulgară; — Mihail Cogălniceanu şi istoricul rus Nicolae Mihailovicĭ Karamzine, de Un cetitor; Cestionar privitor la psihologia poporului român. — (Rĕspunsurĭ de: Al. Valeriu, D. V. Pirvan, Carol Bekker, Emil Staicu). *Suplimentul II.* La ocnă (nuvelă) de Du Midi; — Copil din florĭ (poesie de Brânduşă) — Scripcarul Şerban (nuvelă populară) de Cristea N. Ţapu; — Bětrânul de Gh. D. Mugur.

## ULTIME SCIRI.

**Londra**, 28 August. Despre luptele de lângă Belfast se anunţă: Burii îşĭ ţin cu tăriă posiţiunile lor şi au respins de repeţite-orĭ atacurile Englesilor. Englesii voiau sĕ împresóre posiţiile de luptă ale Burilor, dér nu şi-au putut ajunge scopul.

**Lorenzo-Marqueze**, 28 August. Lângă Machadodorj luptele continuă de 5 dĭle necurmat. Intr'un atac al lui Buller contra Burilor, aceştia au suferit pierderĭ însemnate.

**Shanghai**, 28 August. Aliaţii au ocupat un teritoriu spre vest dela Peking.

**Washington**, 28 August. Guvernul a fost încunosciinţat, că Rusia n'a declarat rĕsboiŭ Chinei, ca vré numai sĕ ocupe Mandsuria şi aşteptă resistenţa Japoniei.

## DIVERSE.

*Ce se cetesce în haremul Sultanului.* In palatul Sultanului, numit Yildiz-Kiosk, se află o clasă separată a traducătorilor, carĭ au chemarea sĕ traducă tot ce află în literatura europénă potrivit pentru femeile din harem. In ultimii dece anĭ au fost traduse pe limba turcéscă povestirĭ şi romane în numĕr de apróppe 6000. Ele sunt scrise pe hârtiă grósă albă şi se pot ceti uşor. Sunt legate în pânză roşiă séu verde. Sultanul însuşĭ are deosebită pasiune pentru romane.



*Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.*

*Redactor responsabil: Gregoriu Maior.*

## Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

### se pot procura următórele cărţi:

### Scrierĭ economice.

***Pentru economii de vite*** este de nepreţuit folos marele şi valorosul op **Zootechnia** sêu **cultura generală şi specială a vitelor,** de *Dr. George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră din Bucurescĭ. „*Zootechnia*“ este partea a treia din „*Manual de agricultură*“ al d-lui Maior, care a fost atât de călduros apreţiat din partea întregei presse române şi premiat şi din partea Academiei Române; ea cuprinde *779 pag. format mare 4⁰*, cu 225 figurĭ şi costă 8 cor. (cu posta recom. 8 cor. 50 b.)

PARTEA I. a Manualului: **Agrologia** sêu **„Agricultura generală“** 524 pag. Preţul à 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 b.)

PARTEA II. **„Fitotechnia“** sêu **„cultnra specială a plantelor“** cu 611 pag. şi 202 figurĭ. Pr. 8 cor., (cu posta rec. 8 cor. 50 b.)

***„Cartea Plugarilor“*** sêu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. Form. 8⁰ 90 pag. costă 25 cr. (+ 3 cr. porto).

***„Stupăritul“***, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începětorĭ şi pentru toţĭ iubitorii de acest ram al economiei, de *Const. Dimian*, preot în Breţcu. O carte de 154 pag. format mare 8⁰. Preţul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

***Cartea stuparilor sătenĭ*** de Romul *Simu*. Cu mai multe ilustraţiunĭ în text. Editura Reuniunei române de agricultură din comit. Sibiiului. Preţul francat 40 cr.

***Grădina de legume***, de *Ioan I. Negruţiu*, profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu, e de cel mai mare folos practic şi, pe cât scim, în literatura nóstră de dincóce e singura scriere mai bună în acéstă materiă. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

## Publicare de concurs.

La *internatul Pavelian de fete din Beiuş* împreunat cu şcólă civilă se publică concurs pentru un post de **guvernantă.**

Salarul anual e 400 coróne şi provisiune în internat; va avé drept la 2 cuincuenale de câte 100 cor.

Petiţiunile instruite cu carte de botez, testimoniu de cualificaţiune, anteriora aplicaţie sunt de a-se înainta la Rectoratul Internatului de fete din Beiuş **până la 7 Sept. n. c.**

Se pretinde ca sě scie perfect *croitul albiturilor şi hainelor*, va fi preferită cine va sci şi limba germână şi, cine va produce atestat despre absolvarea cursului de lucru de mână.

(1—3.) Direcţiunea.

### Cursul la bursa dinViena.

Din 28 August 1900.

| | |
|---|---|
| Renta ung. de aur 4%. . . . . | 114.40 |
| Renta de corónе ung. 4%. . . . | 90.55 |
| Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% . | 120.— |
| Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½% | 99.— |
| Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis. | 116.50 |
| Bonurĭ rurale ungare 4% . . . . | 90.30 |
| Bonurĭ rurale croate-slavone . . . | 93.— |
| Impr. ung. cu premii . . . . . | 159.50 |
| Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin . | 139.75 |
| Renta de argint austr. . . . . . | 97.55 |
| Renta de hârtie austr. . . . . . | 97.15 |
| Renta de aur austr. . . . . . . | 117.05 |
| Losurĭ din 1860. . . . . . . . | 132.25 |
| Acţii de-ale Băncei austro-ungară . | 17.03 |
| Acţii de-ale Băncei ung. de credit. | 679.— |
| Acţii de-ale Băncei austr. de credit. | 661.50 |
| Napoleondorĭ . . . . . . . . | 19.30 |
| Mărcĭ imperiale . . . . . . . | 118.25 |
| London vista. . . . . . . . | 242.20 |
| Paris vista . . . . . . . . | 242.25 |
| Rente de corónе austr. 4% . . . | 97.70 |
| Note italiene . . . . . . . . | 90.40 |

### Cursul pieţei Braşov.

Din 27 August 1900.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnota rom. | Cump. | 19.60 | Vênd. | 19.10 |
| Argint român. | Cump. | 18.80 | Vênd. | 18.90 |
| Napoleond'orĭ. | Cump. | 19.26 | Vênd. | 19.30 |
| Galbenĭ | Cump. | 11.24 | Vênd. | 11.30 |
| Ruble Rusescĭ | Cump. | 127.— | Vênd. | —.— |
| Mărcĭ germane | Cump. | 59.— | Vênd. | —.— |
| Lire turcescĭ | Cump. | 10.78 | Vênd. | —.— |
| Scris. fonc. Albina 5% | | 100.— | Vênd. | 101.— |



## ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI“

*Preţul abonamentului este:*

**Pentru Austro-Ungaria:**

| | |
|---|---|
| Pe trei lunĭ. . . . . . . . . . | 3 fl. — |
| Pe şése lunĭ. . . . . . . . . . | 6 fl. — |
| Pe un an . . . . . . . . . . | 12 fl. — |

**Pentru România şi străinătate:**

| | |
|---|---|
| Pe trei lunĭ. . . . . . . . . . | 10 fr. |
| Pe şése lunĭ . . . . . . . . . | 20 fr. |
| Pe un an . . . . . . . . . . | 40 fr. |

**Abonamente la numerele cu data de Duminecă.**

**Pentru Austro-Ungaria:**

| | |
|---|---|
| Pe an . . . . . . . . . . . . | 2 fl. — |
| Pe şése lunĭ. . . . . . . . . . | 1 fl. — |
| Pe trei lunĭ . . . . . . . . . | 50 cr. |

**Pentru România şi străinătate:**

| | |
|---|---|
| Pe an . . . . . . . . . . . . | 8 francĭ. |
| Pe şése lunĭ . . . . . . . . . | 4 francĭ. |
| Pe trei lunĭ . . . . . . . . . | 2 francĭ. |

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin **mandate postale.**

Domnii carĭ se vor abona din nou, sě binevoiéscă a srcie adresa lămurit şi a arăta şi posta ultimă.

**Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.**





## Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

**Valabil din 1 Maiŭ st. n. 1900.**

### Plecarea trenurilor din Braşov

**Dela Braşov la Budapesta:**

I. Trenul mixt la óra 5·8 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min. séra.
IV. Tr. acc. la óra 10·26 min. séra. (Arad)

**Dela Braşov la Bucurescĭ:**

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 11 a. m.
III. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
IV. Tr. acc. la óra 5·14 m. dim. (dela Arad).

**Dela Braşov la Kezdi Oşorheiu:**

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad, Ciuc-Szereda, la óra 3·20 min. nóptea.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 m. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Szereda).

**Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu).**

I. Trenul mixt la óra 9·2 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.
III. Tr. mixt, la óra 9·30 min. séra.

**Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:**

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m.

### Sosirea trenurilor în Braşov:

**Dela Budapesta la Braşov:**

I. Tr. acc. peste Arad la óra 5·7 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 8 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 10·25 min. séra.

**Dela Bucurescĭ la Braşov:**

I. Trenul mixt, la óra 6.58 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
II. Trenul accel. la óra 2·18 min. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 9·27 min. p. m. (din Maiu 15 — 15 Sept.)
IV. Trenul acelerat, la óra 10·14 m. séra.
V. Tren de pers. la óra 2.10 min. p. m. (din 1 Iulie, Joia şi în tóte sĕrbătorile).

**Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:**

I. Trenul de persóne la óra 8·25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda şi Ciuc-Gyimes).
II. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 6·48 m. séra (are legătură cu Ciuc-Sereda).
IV. Tr. mixt, la óra 10·4 m. séra (pl. dela St.-Georgiu, în Iul. 1 — 15 Sept. în tóte sĕrbătorile).

**Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu).**

I. Trenul mixt la óra 7·2 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.
III. Tr. mixt la óra 8·18 min. séra.

**Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:**

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
III. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·48 min. séra
V. Tr. mixt la óra 10·04 min. séra. (din Palanca dela 1 Iulie — 15 Sept. în tóte sĕrbătorile).



Tipografia A. Mureşianu, Braşov.